

STANDARDY
OCHRONY
MAŁOLETNICH

W

Demed Tomasz
Czechowski Sp. z o.o.

1. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PRACOWNIKAMI DEMED.

§ 1

Zasady ogólne

1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od pracowników w odniesieniu do wszystkich podejmowanych czynności w jednostce jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
2. Pracownicy Demed traktują dziecko małoletnie z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby.
3. Pracownicy Demed działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
4. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszej procedurze, w jakiegokolwiek formie.
5. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi i młodzieżą obowiązują wszystkich pracowników, pedagogicznych i niepedagogicznych, praktykantów, stażystów.

§ 2

1. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Osoby wymienione w § 1 ust. 5 obowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji ich zachowania.

Zasady komunikacji

Zasady komunikacji z małoletnimi:

- 1) Udzielaj odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji;
- 2) Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka;
- 3) Nie jest dopuszczalne podnoszenie głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci;

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

- 1) Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby;
- 2) Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej;
- 3) W sytuacjach wymagających wykonania przez pracownika Demed czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego unikać należy innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim, w szczególności w przypadku udzielania pomocy małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.
- 4) Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- 5) Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia

utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby Demed, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.

- 6) Nie jest dozwolone proponowanie dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
- 7) Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.

Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy

- 1) Nie jest dozwolone nawiązywania kontaktów z małoletnimi odwiedzającymi Demed poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
- 2) Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi odwiedzającymi Demed za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami są kanały służbowe (służbowy e-mail, telefon służbowy). Z kanałów tych nie należy korzystać poza godzinami pracy.

Odpowiedzialność

Złamanie zasad wymienionych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

2. PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

§ 2

Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej:

1. Przemoc psychiczną;
2. Przemoc fizyczną;
3. Zaniedbywanie;
4. Wykorzystywanie seksualne małoletniego.

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy (za: Interwencja prawna na rzecz dziecka krzywdzonego. Informator dla profesjonalistów. Paulina Masłowska, Justyna Podlewska. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę).

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego

Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.) w następujących regulacjach:

1. Art. 197. [Zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej]
2. Art. 198. [Seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności]
3. Art. 199. [Seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia]
4. Art. 200. [Seksualne wykorzystanie małoletniego]
5. Art. 200a. [Elektroniczna korupcja seksualna małoletniego]
6. Art. 200b. [Propagowanie pedofilii]
7. Art. 202. [Publiczne prezentowanie treści pornograficznych]
8. Art. 203. [Zmuszenie do uprawiania prostytucji]
9. Art. 204. S 3. [Stręczycielstwo, sutenerstwo i kuplerstwo]

Zgodnie z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.) instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Ważne sygnały

Pracownicy Demed zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa wskazanego w § 2. Uwagę pracownika powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:

- 1) Dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;

- 2) Podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., dziecko często je zmienia;
- 3) Dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 4) Dziecko wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 5) Dziecko boi się rodzica lub opiekuna;
- 6) Dziecko boi się powrotu do domu;
- 7) Dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone;
- 8) Dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 9) Dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;
- 10) Nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

Procedury postępowania

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik ma obowiązek:

- 1) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała lub skonsultować się z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia;
- 2) poinformować o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego kierownika lub bezpośrednio dyrektora/właściciela;
- 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.

Powiadamiając dyrektora/właściciela o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego pracownik:

- 1) przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić, lub których wystąpienie podejrzewa;
- 2) w przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw wskazanych w § 2:

- a. Dyrektor/właściciel składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.);
- b. Dyrektor/właściciel podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie Demed.
- c. Dyrektor/właściciel składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury korzystając z wzoru stanowiącego załącznik do niniejszej procedury. (załącznik nr 1).

Plan wsparcia małoletniego

- 1) W razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego dyrektor/właściciel wraz z wybranym przez siebie zespołem opracowuje plan wsparcia małoletniego.
- 2) Wsparcie obejmuje przede wszystkim współpracę z instytucjami pomocowymi, Policją i Prokuraturą, jak również objęcie małoletniego pomocą psychologiczną.

3. ZASADY PODEJMOWANIA INTERWENCJI WOBEC OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ

Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy. Czynności te są koordynowane przez zespół interdyscyplinarny, działający na terenie danej gminy, który może tworzyć grupy robocze w celu rozpatrywania indywidualnych przypadków.

Istnieją cztery wzory formularzy „Niebieskiej Karty”, które zostały oznaczone kolejnymi literami alfabetu. Formularz „Niebieska Karta — A” służy wszczęciu procedury. „Niebieska Karta — B” zawiera standardowe pouczenia dla osoby dotkniętej przemocą. „Niebieska Karta — C” wypełniana jest na posiedzeniu zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w celu ustalenia indywidualnego planu pomocy. „Niebieska Karta — D” dotyczy osoby podejrzanej o stosowanie przemocy.

Lekarze i inne osoby wykonujące zawody medyczne, jako przedstawiciele ochrony zdrowia, należą do osób uprawnionych do udziału w procedurze interwencyjnej „Niebieskich Kart”. Udział ten może polegać na wszczęciu procedury, poinformowaniu pacjenta o możliwościach uzyskania pomocy i jego prawach, w tym o prawie do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego na okoliczność użycia przemocy, a także na współpracy z zespołem interdyscyplinarnym. Trzeba zaznaczyć, że w odróżnieniu od zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy udział w procedurze „Niebieskich Kart” nie został określony jako obowiązek lekarza. Mimo to lekarz nie powinien uchylać się od interwencji z uwagi na obowiązujące go zasady etyki.

Kolejność postępowania

Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą.

W przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletniego, wszelkie czynności, w tym wypełnienie formularza, powinny odbywać się w obecności rodzica lub opiekuna dziecka. Jeżeli rodzice lub opiekunowie są podejrzani o stosowanie przemocy, to wymagana jest obecność innej pełnoletniej osoby najbliższej, np. rodzeństwa lub dziadków dziecka. Przy rozmowie z małoletnim należy w miarę możliwości zapewnić obecność psychologa.

Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta — A” należy przekazać rodzicowi lub opiekunowi małoletniego dotkniętego przemocą formularz „Niebieska Karta — B”. Jeżeli rodzic lub opiekun są podejrzani o stosowanie przemocy, to formularz B należy przekazać osobie, która zgłosiła podejrzenie. Wypełniony formularz A przekazuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni, przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Kopię tego formularza należy zachować u siebie.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU WNIOSEKU O WGLĄD W SYTUACJE RODZINNĄ

Zgodnie z treścią art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy. Obowiązek ten ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi. Powyższy przepis stanowi podstawę do wniesienia wniosku o wgląd w sytuację dziecka. Pismo to może zostać złożone przez każdego, kto ma podejrzenie, że dobro małoletniego jest naruszane przez jego najbliższe otoczenie (np. rodziców, dziadków, prawnych opiekunów itd.).

Wniosek o wgląd w sytuację rodzinną można zgłosić we wszystkich sytuacjach, które stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia małoletniego m.in. przemoc domowa, wykorzystywanie seksualne, uwikłanie rodziny w sytuacje przestępcze, itp.

By zgłosić podejrzenie nie są konieczne twarde dowody, że doszło do przestępstwa.

- We wniosku należy stan faktyczny (podać jak najwięcej informacji).
- Można stawiać hipotezy dotyczące funkcjonowania dziecka czy rodziny, ale nie należy stawiać jednoznacznych tez.
- Należy operować konkretnymi danymi, tam gdzie można warto stosować mierzalne dane.
- Można opisać, jakie kroki podjęła placówka (o ile podjęła), żeby pomóc w rozwiązaniu sytuacji.

4. ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH ORAZ SPOSOBY DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w naszym Gabinetcie podlegają przeglądowi corocznie, w terminie ustalonym przez dyrektora/właściciela, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji następujących aktów prawnych:
  - 1) ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.);
  - 2) ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 ze zm.)
  - 3) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.), w części określonej w Rozdziale XXV „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.
2. Przegląd standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w Gabinetcie, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności art. 22c ustawy, o której mowa w ust. 1 pkt 1.
3. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w Gabinetcie dokonuje dyrektor/właściciel, lub osoba przez niego upoważniona.
4. W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w ust. 3, wykaże niespełnianie przez standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów.
5. Aktualizacji standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w naszym Gabinetcie, dokonuje dyrektor/właściciel.
6. W przypadku aktualizacji standardów dyrektor/właściciel, lub osoba przez niego upoważniona przygotowuje projekt, który jest przyjmowany przez w drodze zarządzenia.

- 1) Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat, którego Demed posiada wiedzę, zostaje odnotowany w księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu, której wzór stanowi załącznik do niniejszej procedury.
- 2) Księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami odrębnymi. Kategorię tą należy uwzględnić w Jednolitym Rzeczowym Wykazie Akt, przyjętym odrębnym zarządzeniem dyrektora/właściciela Demed.
- 3) Każdorazowy wpis do księgi zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich.

Załącznik do procedury przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Księga zdarzeń zagrażających dobru małoletniego:

1. Opis zdarzenia.
2. Data zdarzenia podjęte czynności.
3. Czy miała miejsce interwencja organów zewnętrznych (np. policji, prokuratury)?
4. Opis podjętych przez organy zewnętrzne czynności.

5. ZASADY OKREŚLAJĄCE ZAKRES KOMPETENCJI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZYGOTOWANIE PRACOWNIKÓW CENTRUM DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH, ZASADY PRZYGOTOWANIA PERSONELU DO ICH STOSOWANIA ORAZ SPOSOBY DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z usprawnieniem leczniczym lub z opieką nad nimi dyrektor/właściciel, lub osoba przez niego upoważniona uzyskuje informacje czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników Demed do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor/właściciel. Może on upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania pracowników do stosowania standardów ochrony małoletnich. Wzór upoważnienia został określony w załączniku Nr 2 do niniejszej procedury.
3. Osoba upoważniona przez dyrektora/właściciela, o której mowa w ust. 1, musi legitymować się co najmniej 10 letnim doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi, uzyskanym w jednostkach oświaty, leczniczych lub pomocy społecznej. Dodatkowo musi posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników Demed, obejmujących następujące zagadnienia:
  - a. rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich;
  - b. procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich;
  - c. odpowiedzialność prawna pracowników Demed, zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnich;
  - d. stosowanie procedur „Niebieskiej Karty”.
4. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, są organizowane raz w roku, w terminie wskazanym przez dyrektora/właściciela.

5. Osoba, o której mowa w ust. 1, zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w Gabinetce. Wzór oświadczenia pracownika został określony w załączniku Nr 3 do niniejszej procedury.
6. Pracownicy nowo zatrudnieni w Gabinetce są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 6.
7. Osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

6. ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA RODZICOM ALBO OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA.

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Demed.
2. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o adresie strony internetowej Demed, o której mowa w ust. 1 w czasie spotkań z personelem Demed.
3. Na życzenie rodziców/opiekunów prawnych standardy ochrony małoletnich są udostępniane w formie papierowej.

Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.